

The Model of Performance Management in the Service Supply Chain of Private Banks in the Country with the Approach of Systems Dynamics

Farshid Bigdeli¹, Mohammad Reza Dalvi^{*2}, Saeed Aghasi³

1. Ph.D. student of Public Management, Department of Management, Najaf Abad Branch, Islamic Azad University, Najaf Abad, Isfahan, Iran.
2. Associate Professor, Department of Management, Dehghan Branch, Islamic Azad University, Dehghan, Iran
3. Assistant Professor, Department of Management, Dehghan Branch, Islamic Azad University, Dehghan, Iran

*Corresponding author email address: dalvi2016@gmail.com

Article Info**ABSTRACT**

Article type:
Qualitative Research

How to cite this article:
Bigdeli, F., Dalvi, M. R. & Aghasi, S. (2024). Identification and The model of Performance Management in the service Supply Chain of Private Banks in the Country with the Approach of Systems Dynamics. *Transformational Human Resources Quarterly*. 3(10): 121-143.

Published by Islamic Azad University, Rafsanjan Branch. This is an open

Background and purpose: Banks are aware that the role of performance management is very important for success in the service supply chain. Therefore, the purpose of this research is to design a performance management model in the service supply chain of private banks in the country with a systems dynamics approach.

Research method: In this research, firstly, in the qualitative part, the foundation data method was used to design the model, and an interview was conducted with 12 experts related to the subject until theoretical saturation. Then Vensim software was used to design the dynamic model of the system.

Findings: The findings of systems dynamics showed that there are four scenarios in the field of causal factors, intervenors, platforms and strategies for performance management analysis in service supply chain in private banks of the country.

Conclusion: The use of systems dynamics models can help to better and more transparently analyze the interaction between the components of the service supply chain. If each of the scenarios is examined and strengthened, performance management in the service supply chain will be improved.

Keywords: *performance management, service supply chain, private banks, system dynamics*

فصلنامه منابع انسانی تحول آفرین

دوره ۳، شماره ۱۰، صفحه ۱۴۳-۱۲۱

الگوی مدیریت عملکرد در زنجیره تامین خدمات بانک های خصوصی کشور با رویکرد پویایی شناسی سیستم ها

فرشید بیگدلی^۱، محمدرضا دولی^{*۲}، سعید آقاسی^۳

۱. دانشجوی دکتری مدیریت، گروه مدیریت، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران
۲. دانشیار، گروه مدیریت، واحد دهاقان، دانشگاه آزاد اسلامی، دهاقان، ایران
۳. استادیار، گروه مدیریت، واحد دهاقان، دانشگاه آزاد اسلامی، دهاقان، ایران

*ایمیل نویسنده مسئول: dr.dalvi2016@gmail.com

اطلاعات مقاله چکیده

زمینه و هدف: بانک ها بر این امر واقف هستند که برای موفقیت در زنجیره تامین خدمات، نقش مدیریت عملکرد بسیار حائز اهمیت می باشد. از این رو، هدف این پژوهش طراحی مدل مدیریت عملکرد در زنجیره تامین خدمات بانک های خصوصی کشور با رویکرد پویایی شناسی سیستم ها می باشد.

روش بررسی: در این پژوهش، ابتدا در بخش کیفی برای طراحی مدل از روش داده بنیاد استفاده شد و مصاحبه ای از ۱۲ نفر از خبرگان مرتبط با موضوع تا اشباع نظری انجام شد. سپس برای طراحی الگوی پویایی سیستم از نرم افزار Vensim استفاده گردید.

یافته ها: یافته های حاصل از پویایشنازی سیستم ها نشان داد چهار سناریو در حوزه عوامل علی، مداخله گر، بسترها و راهبردها برای تحلیل مدیریت عملکرد در زنجیره تامین خدمات در بانک های خصوصی کشور وجود دارد.

نتیجه گیری: استفاده از مدل های پویایی شناسی سیستم ها می تواند به تحلیل بهتر و شفاف تر تعامل بین اجزای زنجیره تامین خدمات کمک کند. در صورت بررسی و تقویت هر کدام از سناریوها، در مدیریت عملکرد در زنجیره تامین خدمات بهبود حاصل می شود.

واژه های کلیدی: مدیریت عملکرد، زنجیره تامین خدمات، بانک های خصوصی، پویایی شناسی سیستم

نوع مقاله:

پژوهشی کیفی

تحویل استناد به مقاله:
بیگدلی، ف.، دولی، م.ر. و آقاسی، س. (۱۴۰۳). مدل مدیریت عملکرد در زنجیره تامین خدمات بانک های خصوصی کشور با رویکرد پویایی شناسی سیستم ها. فصلنامه منابع انسانی تحول آفرین، ۱۰(۳)، ۱۲۱-۱۴۳.

تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد است.

مقدمه

زنجیره تامین شامل تمام فعالیت‌های مورد نیاز، برای ارائه یک محصول یا خدمت به مشتری نهایی بوده و مدیریت زنجیره تامین، در واقع مدیریت این فعالیت‌ها در زنجیره تامین است. یک زنجیره تامین باید در برابر اختلالات، حداقل آسیب پذیری را داشته باشد. بدین منظور، آگاهی از احتمال وقوع خطر و استفاده از یک روش مناسب باید در مدیریت زنجیره تامین مفید باشد. با وجود اختلالات در زنجیره تامین، مدیریت باید به سمت شناسایی قابلیت‌ها جهت مواجه و مدیریت اختلال حرکت کند (ایوانف^۱ و همکاران، ۲۰۲۰). مدیریت عملکرد به اجرای فرآیندها، روش‌ها، معیارها و فناوری‌ها برای ایجاد یک پایگاه داده قابل اعتماد اختصاص دارد. این پایگاه داده برای اطمینان از یک رابطه پایدار بین استراتژی، برنامه‌ریزی، اجرا و کنترل زنجیره تامین استفاده می‌شود. امروزه مدیران دریافته‌اند که برای مدیریت سازمان‌های نوین و رقابت در بازارهای فعلی، لازم است سیستم‌های خود را ارتقاء دهند و سازمان را به شیوه‌های نوین علم مدیریت مجهز کنند. در حال حاضر بسیاری از سازوکارهای قدیمی مدیریتی، کارایی خود را از دست داده و حتی منسوخ شده‌اند. عمل به این ساز و کارهای ایستا، نه تنها نتیجه مثبتی در پی نخواهد داشت، بلکه خود موجب تضعیف عملکرد کارکنان نیز خواهد شد. سازمان‌های پیشرو، روش‌های انگیزش کارکنان، رویکردهای پویا و استراتژیک مانند مدیریت عملکرد کارکنان را در پیش گرفته‌اند که ماحصل جدیدترین پژوهش‌های انجام شده در علم مدیریت است (زانگ^۲ و همکاران، ۲۰۲۴).

چرخه مدیریت عملکرد یکی از این رویکردهای استراتژیک و پویا است که با هدف بهبود و توسعه عملکرد کارکنان اجرا می‌شود و در نهایت کارایی سازمان را تا حد زیادی افزایش می‌دهد. طی فرایند مدیریت عملکرد، سیستمی در سازمان پیاده‌سازی می‌شود که عملکرد کارکنان را اندازه‌گیری می‌کند و بهبود می‌بخشد. مدیران با پیاده‌سازی این سیستم، مهارت‌های کارکنان را توسعه می‌دهند و آنها را در تحقق اهداف تعیین شده یاری می‌کنند (علی و همکاران، ۲۰۲۴). مفهوم چرخه مدیریت عملکرد را اوبری دانیلز^۳ روانشناس آمریکایی برای اولین بار در اواخر دهه ۱۹۷۰ میلادی مطرح کرد. او از اولین نظریه‌پردازانی بود که علم رفتارشناسی را وارد علم تجارت کرد و به تحلیل و بررسی رفتار کارکنان در سازمان پرداخت (آیهانی^۴ و همکاران، ۲۰۲۴). بر اساس تعریف دانیلز، مدیریت عملکرد عبارت است از: یک سیستم مدیریتی داده‌گرای علمی که از سه عنصر اصلی اندازه‌گیری، بازخورد و تقویت مثبت تشکیل شده است. در فرایند مدیریت عملکرد کارکنان یک چرخه شامل هدف‌گذاری، برنامه‌ریزی و ارزیابی به صورت دوره‌ای و مستمر تکرار می‌شود. مدیران با تحلیل

¹ Ivanov² Zhang³ Aubrey Daniels⁴ Ahyani

اطلاعاتی که طی تکرار این چرخه به دست می‌آید، رفتارها و عملکردهای کارکنان را تحلیل و ریشه‌یابی می‌کنند و زمینه را برای بهبود عملکرد پرسنل فراهم می‌سازند (جونز^۱ و همکاران، ۲۰۲۴).

مدیریت عملکرد در زنجیره تامین در چند دهه گذشته رشد قابل توجهی در عرصه پژوهش‌های دانشگاهی کرده است. این رشد نشان دهنده یک عنصر منسجم است که جنبه‌های مختلف بهبود کسب و کار را همسو می‌کند. در واقع مدیریت عملکرد در زنجیره تامین، تدوین استراتژی را هدایت و نقش کلیدی را در اجراء و نظارت استراتژی ایفا می‌کند (کاظمی و همکاران، ۲۰۲۱). از این رو ارزیابی به موقع و دقیق کل زنجیره تامین پیش نیاز عملکرد موفق است (موندل^۲، ۲۰۲۱). بر این اساس زنجیره تامین مستلزم آن است که شرکت‌ها ابزاری برای ارزیابی عملکرد زنجیره تامین برای برآوردن نیازهای مشتری نهایی داشته باشند (لی^۳ و همکاران، ۲۰۲۰). همکاری زنجیره تامین تا حدی نقش میانجی و محیط نهادی نقش تعديل کننده را در تاثیرات حاکمیت قراردادی و رابطه‌ای بر تاب آوری زنجیره تامین ایفا می‌کند (وو^۴ و همکاران، ۲۰۲۳). دیجیتالی شدن و تاب آوری زنجیره تامین برای بهبود عملکرد زنجیره تامین در یک محیط آشفته اهمیت دارند. نقش‌های مختلف سه قابلیت تاب آوری زنجیره تامین، یعنی قابلیت جذب (قبل از اختلال)، قابلیت پاسخ (در حین اختلال)، و قابلیت بازیابی (پس از اختلال)، به طور متفاوتی بر عملکرد زنجیره تامین تاثیر می‌گذارند (ژائو^۵ و همکاران، ۲۰۲۳). سه مکانیسم تناسب (تمکیل تناسب، معادل‌سازی تناسب، و پیکربندی تناسب) بین قابلیت کسب و کار مبتنی بر دیجیتال و حاکمیت زنجیره تامین و تاثیرات آنها بر تاب آوری زنجیره تامین دارای اهمیت است (لین^۶ و همکاران، ۲۰۲۳).

هدف مدیریت عملکرد زنجیره تامین، بهینه سازی فرآیند کسب و کار از طریق نظارت و تجزیه و تحلیل شاخص‌های کلیدی عملکرد است (آساموا^۷ و همکاران، ۲۰۲۱). با اندازه‌گیری و پایش معیارها در برابر اهداف از پیش تعریف شده، شرکت‌ها می‌توانند ارزش افزوده‌ای برای حجم زیادی از داده‌های تولید شده در طول زمان فراهم کنند (تالوکدار و تریپاتی^۸، ۲۰۲۱). این نوع تجزیه و تحلیل به شرکت‌ها اجازه می‌دهد تا معیارهای مختلف را در سطوح مختلف سازمانی ردیابی کنند و اقدامات به موقع انجام دهند (ناسیکان^۹ و همکاران، ۲۰۲۳). در حوزه زنجیره تامین باید گفت رویکرد زنجیره تامین تا سال‌ها صرفاً در صنایع تولیدی مورد توجه بوده است، همان صنایعی که محصولات آن به صورت فیزیکی و قابل مشاهده بوده و این در حالی است که تاکنون تحقیقات اندکی در خصوص زنجیره تامین خدمات مالی و صنعت بانکداری انجام گرفته است. با این حال زنجیره تامین بانکی عمدها در برگیرنده عناصر تامین و تقاضای مربوط به زنجیره کلی بانکداری می‌باشد. لذا می‌توان گفت زنجیره تامین صنعت بانکی شامل فرایند به هم پیوسته منبع یابی (جذب منابع) و مدیریت آن اعم از تخصیص به پرتفوی دارائی‌ها و سرمایه‌گذاری (تخصیص منابع)، بکارگیری فرایندهای مدیریت ریسک، تخصیص وجوده و نقدینگی به

¹ Jones² Mondol³ Lee⁴ Wu⁵ Zhao⁶ Lin⁷ Asamoia⁸ Talukder & Tripathi⁹ Nsikan

نقاط دارای شرایط پرداخت، وصول و تسويه آن و مدیریت تبادلات نقدینگی در دو بعد درون ریز (میان واحدهای داخلی) و برون ریز (که شامل واریزها، برداشت‌ها، نقل و انتقالات وجوده، تسويه بین بانکی و ...) خواهد بود (سوندار و یاداولی^۱).^{۲۰۰۰}

به طور کلی صنعت بانکداری امروزه دستخوش تغییرات قابل توجهی در حوزه ارائه خدمت به مشتریان خود گردیده و این در حالی است که انتظارات مشتریان نهائی محصولات و خدمات نیز به تبع آن دستخوش تغییرات شگرفی شده است. باید پذیریم که تحولات صورت پذیرفته در عرصه بانکداری کشور از جمله تاسیس بانک‌های خصوصی، خصوصی شدن برخی از بانک‌های بزرگ کشور و تسهیل نسبی در ارائه برخی از خدمات، به نحو گسترده‌ای سطوح توقعات مشتریان را افزایش داده است و این در حالی است که به موازات آن همچنان بخشی از انتظارات مشتریان از بانک‌ها آنطور که بايسته است، برآورده نمی‌گردد که این می‌تواند به عنوان چالشی در این حوزه از صنعت قلمداد گردد. در حقیقت آنچه در سال‌های اخیر به عنوان یکی از مسائل و مشکلات اصلی در ساختار شبکه بانکی کشور می‌توان به آن اشاره نمود، وجود ساز و کارهای نامناسب در فرایندهای زنجیره تامین خدمات بانکی به عنوان یک زنجیره تامین دو سویه می‌باشد.

اما به طور کلی امروزه از جمله مسائل و چالش‌های بزرگی که بسیاری از سازمان‌ها از جمله بانک‌ها به عنوان برآیند کلی اقدامات خود با آن روپرتو هستند "نارضایتی فراگیر" می‌باشد. این نارضایتی طیف وسیعی از افراد مرتبط با سازمان از جمله مشتریان، کارکنان، مدیران و ... را در بر می‌گیرد که خود می‌تواند عاقب گسترده‌ای از جمله رویگردانی مشتریان ارزنده بانکی و کاهش سهم از بازار، تنزل شدید بهره وری کارکنان و کاهش کیفیت زندگی کاری آنها، افزایش هزینه‌های عملیاتی و غیر عملیاتی و ... را به همراه داشته باشد. اما آنچه در خصوص مسائل و چالش‌های موجود در شبکه بانکی کشور اهمیت می‌یابد آنست که مسائل بانک‌های خصوصی کشور (بالاخص بانک‌های بزرگ خصوصی شده)، به دلیل هویت سازمانی حاکم بر آن بانک‌ها همواره از تاثیر قابل توجه تری برخوردار می‌باشد. فرایندهای حاکم بر زنجیره تامین بانک‌های بزرگ خصوصی کشور، بعضًا با همان ساختار اولیه و پیکره نخستین خود، توسعه و تداوم یافته و این در حالی است که ذینفعان ایشان، اعم از سهامداران، کارکنان، مشتریان و ... انتظارات و خواسته‌هایی درخور یک بانکی خصوصی که شرایط حضور در سازمان بورس و اوراق بهادار کشور را احراز نموده، دارا می‌باشند، درحالی که زنجیره تامین بانک‌هایی از این دست عمدها با همان رویکرد و نگرش متعلق به دوران دولتی بودن و بر اساس آن تداوم یافته که مستلزم پایش، ارزیابی و رفع موانع موجود خواهد بود. لذا مساله اصلی این پژوهش آنست که تحلیل اثرگذاری سناریوهای عوامل مداخله‌گر، علی، و زمینه ای برای مدیریت عملکرد در زنجیره تامین خدمات بانک‌های خصوصی کشور با رویکرد پویایی شناسی سیستم‌ها چگونه است؟

^۱ Sundar & Yadavalli

مبانی نظری

توجه به این نکته است که این فرایند تنها بر کنترل و نظام پاداش استوار نیست و برای کارکنان به عنوان سرمایه سازمان، ارزش قائل است (گوپتا و ستھی^۱، ۲۰۲۴). در طی یک دهه گذشته شرکت‌ها زمان و هزینه بسیاری را پرداخت کرده‌اند که بتوانند زنجیره تامین خود را از طریق تغییر فرآیند و تکنولوژی با تمرکز بر اجرای اصول زنجیره تامین یکپارچه باز تعریف و مهندسی کنند. در حالی که منابع مالی و منابع انسانی بسیاری صرف اجرای این موضوع شده است، ولی هنوز توانسته منافع کافی و مورد انتظار را فراهم کند. از یک سو مشاوران حوزه زنجیره تامین توانسته‌اند راهکارهایی برای سوق به این هدف ارائه دهند، و از سوی دیگر نرم افزارهای زنجیره تامین که عملکرد زنجیره تامین شرکت‌ها را بهبود می‌دهند، ابزار لازم برای اندازه‌گیری عملکرد را در اختیار شرکتها می‌گذارند (لیما^۲ و همکاران، ۲۰۲۰).

مدیریت زنجیره تامین یکی از مهم‌ترین حوزه‌های کسب و کار مدرن است. در حوزه مدیریت عملیات خدمت، زنجیره‌های تأمین خدمت سیستم‌های پویای چند سطحی هستند که بر این موضوع تمرکز دارند که چگونه هماهنگی و همکاری میان عوامل زنجیره تامین می‌تواند مدیریت خدمت را ارتقاء داده و بهینگی عمومی دست یابد. بدون شک، مدیریت زنجیره تامین خدمت تبدیل به یک موضوع بسیار مهم در عصر دیجیتال شده که در آنها، حجم زیادی از داده‌ها، فرصت زیادی برای پیشرفت ایجاد می‌کند (فردریکو^۳ و همکاران، ۲۰۲۰). برای مثال، یک بانک مالی که خدمات بانکداری الکترونیک را ارائه می‌دهد، می‌تواند رفتارهای مشتری را به صورت آنلاین دنبال کرده و خدمات اختصاصی تری را برای بهبود جریان اطلاعات در زنجیره تامین خدمات مالی به مشتریان ارائه نماید. بنابراین زنجیره تامین خدمت، یک زنجیره بسیار پویاست و با توجه به نیازهای بازار تکامل می‌یابد. چهار دهه پیش، در دهه ۱۹۸۰ بانکداری الکترونیک صرفاً چیزی در رویای افراد بود و زنجیره تامین خدمت مالی بانکداری در آن زمان هیچ خدمت مهمی را به صورت آنلاین ارائه نمی‌داد. امروزه با گذشت زمان، بانکداری الکترونیک به طور گسترده‌ای در بانک‌های سراسر جهان در دسترس است (هوانگ^۴ و همکاران، ۲۰۲۰). چرا که به دلیل افزایش الزامات در صنعت خدمات و پیشرفت سریع تکنولوژی، زنجیره تامین‌های سنتی با چالش‌های زیادی مواجه هستند، به طوری که آنها نیاز به انعطاف‌پذیری در ظرفیت، زمان تدارک و کanal‌های توزیع دارند (لیو^۵ و همکاران، ۲۰۱۸). لذا با این رویکرد می‌توان همزمان هزینه‌های زنجیره تامین خدمات بانکی، زمان تحویل سفارش، انتشار آلایندها را کاهش داد و انعطاف‌پذیری و سطح رضایت مشتریان را ارتقاء بخشد (زمان^۶ و همکاران، ۲۰۲۳).

مدیریت زنجیره تامین مانند هر ساختار و رویکرد مدیریتی مستلزم بکارگیری ساز و کارهایی به منظور پایش و ارزیابی عملکرد با هدف شناسائی و تعیین میزان برآورده ساختن نیازها و انتظارات مشتریان و حمایت از سازمان در راستای درک فرایندهای کاری و آنچه قبل از آن سازمان به آن آگاهی نداشته و می‌تواند در نهایت به بهبود فرایندها منجر گردد نیازمند

¹ Gupta & Sethi

² Lima

³ Frederico

⁴ Hung

⁵ Liu

⁶ Zaman

است. در حقیقت صنعت بانکداری نیز با توجه به جایگاه تعیین کننده آن در بسیاری از معادلات از این مقوله مستثنی نبوده و لزوم بکارگیری رویکردی متمایز در آن نسبت به سایر صنایع خدماتی حائز توجه می باشد (گارای و رای^۱، ۲۰۲۰). مدیریت زنجیره تامین شامل برنامه ریزی، انجام، نظارت، بهبود و یکپارچگی امور زنجیره تامین به بهترین روش می باشد. همچنین، زنجیره تامین شامل تمامی فعالیت های مربوط به جریان کالاها، دگرگونی مواد از آغاز، سفارش دهی مواد خام برای تحویل محصولات نهایی به مصرف کنندگان می باشد (اسمایلک^۲ و همکاران، ۲۰۱۶).

عرضه کنندگان و مشتریان باید در طراحی زنجیره تامین برای دستیابی به اهداف مشترک و تسهیل ارتباطات و جریان اطلاعات با یکدیگر شریک شوند. بعضی از شرکت ها کوشش می کنند تا کنترل زنجیره تامین خود را با کنترل عمومی عمودی و با استفاده از مالکیت و یکپارچگی تمام اجزای مختلف در امتداد زنجیره تامین از تهیه مواد و خدمات تا تحویل محصول نهایی و خدمت به مشتری به دست آورند. اما حتی با این نوع ساختار سازمانی، فعالیت های مختلف و واحد های عملیاتی ممکن است ناهمانگ باشند. ساختار سازمانی شرکت باید بر همانگی فعالیت های مختلف برای دستیابی به اهداف کلی شرکت مرکز کند (یان^۳ و همکاران، ۲۰۲۰).

علی رغم اهمیت و افزایش خدمات در اقتصادهای جهان، خدمات در مقایسه با تولید مورد بی توجهی واقع شده است. از منظر بنگاه و سازمان نیز نبود مدیریت و فراهم سازی خدمات مورد نیاز درون بنگاه به صورت مرکزی و مرکز را می توان دلیل مهمی بر نبود یک نگرش رسمی به مقوله مدیریت زنجیره های تامین خدماتی دانست. با این توضیحات باید اذعان داشت که گرچه بیش از سه دهه از مطرح شدن موضوع "مدیریت زنجیره تامین" گذشته است، اما این موضوع کاربردی غالباً در بخش های تولیدی به کار گرفته شده است و علیرغم رشد خیره کننده خدمات در مقابل تولید (طی سالیان اخیر، کمتر شاهد استفاده از "مدیریت زنجیره تامین خدمات" بوده ایم. امروزه شرکت ها در پی نفوذ به منظور کسب مزیت رقابتی برای ارائه خدمات بهتر به مشتری هستند. دستیابی به مزیت رقابتی پایدار از طریق پاسخگویی، کارآیی و هزینه کمتر، هدف عملیاتی زنجیره تامین خدمات می باشد (ناگارایا^۴ و همکاران، ۲۰۲۰). از طرفی مدیریت منابع مالی زنجیره تامین بانک ها شامل مجموعه ای از راه حل ها است که جریان نقدی را بهینه می کند و به بانک ها اجازه می دهد تا در وضعیتی شرایط پرداخت خود به تامین کنندگان خود را طولانی کنند (بوگدان^۵ و همکاران، ۲۰۱۸).

از سوی دیگر، بانک های خرد فروشی یکی از بزرگترین، پیچیده ترین و امن ترین زنجیره های تامین در جهان، حمل و نقل و ذخیره سازی نقدینگی به هزاران مکان را هر روزه هدایت می کنند. هزینه عملکرد این زنجیره های تامین با صرف هزینه برای همه تجهیزات و خدمات مورد نیاز برای پردازش و توزیع نقدینگی در شبکه بانکی، از بانک مرکزی به شعب، خود پردازها و نهایتاً به مشتریان (امتداد پیدا می کند. این هزینه ها بالا هستند و به علت دو محرك اصلی افزایش تقاضا برای نقدینگی و

¹ Garai & Roy² Esmailikia³ Yan⁴ Nagariya⁵ Bogdan

افزایش استفاده از فناوری پیچیده‌تر در سرتاسر زنجیره تامین رو به رشد است (پاکورار^۱ و همکاران، ۲۰۱۹). در سال ۲۰۱۹ بخش خدمات نزدیک به ۷۰ درصد از تولید ناخالص را به خود اختصاص داده است. این نشان دهنده اهمیت اقتصاد خدماتی و صنایع آن است. علی‌رغم اهمیت و افزایش خدمات در اقتصادهای جهان، خدمات در مقایسه با تولید مورد بی‌توجهی قرار گرفته است (ویلاند^۲، ۲۰۲۱).

پیشینه پژوهش

بختیاری (۱۴۰۲) در پژوهشی با عنوان تاثیر فرهنگ سازمانی بر عملکرد زنجیره تامین؛ نقش میانجی تاب آوری و چابکی زنجیره تامین (مورد مطالعه: صنعت فولاد استان قم) بیان نمود که فرهنگ سازمانی تاثیر مثبت و معناداری بر عملکرد زنجیره تامین دارد و تاب آوری و چابکی زنجیره تامین نقش واسطه‌ای معنادار را در تاثیر فرهنگ سازمانی بر عملکرد زنجیره تامین ایفا می‌کند. ببابادی و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی با عنوان ارائه مدلی برای ارزیابی عملکرد زنجیره تامین لارج در صنایع نفت و گاز (مورد مطالعه: شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب)، مدلی ارائه کردند که به مدیران صنعت و تصمیم‌گیرندگان کمک می‌کند که با اجرای شیوه‌های مدیریت زنجیره تامین لارج و بازطراحی زنجیره تامین و اتخاذ تدابیری متناسب با مدل ارائه‌شده، عملکرد زنجیره تامین را به طور قابل توجه ای بهبود دهند. شهرابی و همکاران (۱۴۰۰) در پژوهشی با عنوان تحلیل عوامل موثر بر توسعه زنجیره تامین خدمات بانکی در انقلاب صنعتی چهارم نشان داد بیشترین فاصله بانک‌های ایران با بانکداری دیجیتال، عدم بهره‌گیری کامل از هوش مصنوعی برای خودکار سازی تمامی فرایندها برای افزایش انعطاف پذیری و سرعت در پاسخگویی است. فخرزاده و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهشی با عنوان بررسی رابطه بین استراتژی مدیریت زنجیره تامین با عملکرد زنجیره تامین پایدار با رویکرد مدل‌سازی معادلات ساختاری نشان دادند که «استراتژی مدیریت زنجیره تامین» بر ابعاد «عملکرد اجتماعی شرکت»، «عملکرد اقتصادی شرکت» و «عملکرد زیست محیطی شرکت» تأثیر مثبت و معنی‌داری دارد.

گوپال^۳ و همکاران (۲۰۲۴) در پژوهشی با عنوان تأثیر تجزیه و تحلیل داده‌های بزرگ بر عملکرد زنجیره تامین: تجزیه و تحلیل عوامل تأثیرگذار بیان نمودند که برای انتخاب بهترین ابزارهای تجزیه و تحلیل داده‌های بزرگ^۴ بین ۹ روش شناسایی شده بر اساس ۷ معیار عملکرد زنجیره تامین، از مدل تصمیم‌گیری چند معیاره تعاملی استفاده کرده است. واسکونسلوس^۵ و همکاران (۲۰۲۳) در پژوهشی با عنوان ارزیابی عملکرد ارائه دهنده خدمات لجستیک بر اساس ادراکات مختلف در زنجیره تامین معکوس، بیش از یک عامل را در زنجیره تامین معکوس برای ارزیابی شرکت برونو سپاری در نظر گرفتند. ماکشین^۶ و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهشی با عنوان نقش میانجی چابکی زنجیره تامین در جهت گیری زنجیره تامین - پوند عملکرد

¹ Pakurár

² Wieland

³ Gopal

⁴ Vasconcelos

⁵ Mukhsin

زنジره تامین نشان دادند که انعطاف‌پذیری تأمین‌کننده و چابکی تأمین تأثیر مثبت و معناداری بر عملکرد شرکت، انعطاف تأمین‌کننده و چابکی تأمین تأثیر مثبت و معناداری بر عملکرد زنجیره تأمین و عملکرد زنجیره تأمین تأثیر مثبت و معناداری به عنوان متغیر مداخله‌گر بر عملکرد شرکت دارد. آسوما^۱ و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهشی با عنوان کاربرد سیستم‌های بین‌سازمانی و عملکرد زنجیره تامین: نقش میانجی قابلیت‌های مدیریت زنجیره تامین بیان کردند نتایج تأثیر دوگانه کاربرد IOS در بهبود عملکرد زنجیره تامین عملیاتی، قابلیت‌های مدیریت زنجیره تامین و نقش واسطه‌ای قابلیت‌های مدیریت زنجیره تامین را نشان می‌دهد. فارسی و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی با عنوان یک چارچوب بهینه سازی برای بهبود عملکرد زنجیره تامین: مطالعه موردي یک ارائه دهنده خدمات سفارشی، فهرست جامعی از شاخص‌های کلیدی عملکرد برای ارزیابی عملکرد زنجیره تامین شناسایی شده کردند.

روش بررسی

در این پژوهش، ابتدا در بخش کیفی برای طراحی مدل از روش داده بنیاد استفاده شد و مصاحبه‌ای از ۱۲ نفر از خبرگان مرتبط با موضوع تحقیق تا اشباع نظری انجام شد. این رویکرد باعث شد تا مدلی جامع و کاربردی برای مدیریت عملکرد در زنجیره تأمین خدمات بانک‌های خصوصی کشور طراحی شود و سپس در فرایند پویایی سیستم‌ها سعی شد با بهره‌گیری از تفکر سیستمی، مسائل سیستم‌های پیچیده با استفاده از مدل‌سازی ریاضی کشف شود. اولین مرحله تعریف مسئله است که باید به گونه‌ای پویا و بر حسب رفتار متغیرها ارائه شود. مفهوم سازی مدل در واقع تجرید معانی پدیده‌های جهان واقعیات برای مدل است که در چارچوب متغیرها و سازه‌ها تحقق می‌یابد و مسیری را از سطح کلی تا سطح جزئی می‌پیماید. دسترسی به منابع اطلاعات و گردآوری بسیار مهم است. از این رو مدل سازی باید اطلاعات و نتایج شبیه سازی مدل را برای استفاده در تصمیم‌گیری مجریان سیستم و ارزیابی سیاست‌های اتخاذ شده ارائه دهد. در فرمول‌بندی حلقه‌های بازخورد حاصل از تبادل اطلاعات سیستم، نقش اطلاع رسانی مهمی بر عهده دارند. چنانچه متغیر A بر B تاثیر بگذارد، حلقه‌ی بازخوردی تاثیر B بر A چگونه خواهد بود؟ گزاره‌های ساختاری بازخوردی در مدل بر اساس فرضیه‌های پویا شکل می‌گیرند و برای استفاده در ایجاد رفتار پدیده موردنظر یا حداقل کمک به آن بکار می‌روند.

این فرضیه‌های پویا در مرحله مفهوم سازی مدل تدوین می‌شوند، هر چند که وضعیت سازگاری در ساختارهای بازخوردی فقط پس از چندین تکرار در مراحل مفهوم سازی، فرمول‌بندی، شبیه سازی و ارزیابی امکان پذیر می‌شود. تعیین خط مشی ها، رویه‌ها و راهبری‌های برنامه‌ها و سیاست‌های اتخاذ شده در چارچوب تحلیل سیاست‌ها به عنوان اجزای مختلف گام ششم به حساب می‌آیند، گام پایانی مرحله بهره‌برداری از مدل است. در این مرحله الگوهای تصمیم‌گیری مربوط به واقعیتی شکل می‌گیرد که مدل در جهت معرفی آن تدوین شده است. بطور خلاصه گام‌های فرایند به شرح جدول ۱، است. صحه گذاری و اعتبار مدل در روش پویایی سیستم با توجه به جدول ۲، انجام می‌شود.

^۱ Asamoah

جدول ۱: هواحل نظری مدل سازی (حمیدی زاده، ۲۰۱۴)

ردیف	مراحل	وظایف و ارتباطات
۱	تعریف مسئله	محتوی مسئله و نمادها رفتار متغیرها و پدیده‌های مسئله هدف‌های مدل
۲	مفهوم سازی مدل	هدفهای مدل مرز سیستم و مدل ساختار بازخوردها
۳	فرمول بندی مدل	ساختار بازخوردها تدوین معادلات ریاضی تبیین رفتار مدل
۴	شسه سازی	تبیین رفتار مدل
۵	ارزیابی	تبیین رفتار مدل حالات و رفتارهای مدل
۶	تحلیل سیاست‌ها	تعیین خط مشی‌ها و راهبری‌ها تطبیق سیاست‌ها با واقعیات سیستم
۷	اجرای مدل	تدوین الگوهای تصمیم‌گیری

جدول ۲: اعتبار یابی مدل

ردیف	آزمون	هدف آزمون	روش
۱	کفايت	آیا مفاهيم مهم برای شناخت مشکل مورد شناسايی قرار گرفته‌اند؟ محدوده مدل بايد با هدف آن تطبیق داشته باشد. مدل بايد شامل عوامل اصلی اثرگذار بر رفتار پدیده باشد.	توسعه نمودارهای زیر سیستم، علی و معلومی و تاثیر و بررسی معادلات
۲	ارزیابی ساختارها	آیا ساختار مدل قادر به توضیح بر مبنای دانش بدست آمده در مورد سیستم می‌باشد؟ آیا رفتار مدل هنگامی که مدل توسعه می‌یابد تغییر می‌کند؟ آیا ساختار مدل با دنیای واقعی سنتیت دارد؟	توسعه نمودارهای علی و معلومی و بررسی معادلات سیستم
۳	سازگاری بین اجزا و بعد	آیا معادلات و روابط بدون در نظر گرفتن روابط واقعی پارامترها در جهان واقعی با یکدیگر سازگارند؟	روش‌های تطبیق اجزا
۴	تخمين پارامترها	آیا مقدار پارامترها با داده‌های عددی سیستم سازگارند؟ آیا پارامترها نشان دهنده جهان واقعی هستند؟	از روش‌های قضاوی مانند مصاحبه، نظریه خبرگان، گروه‌های متمرکر، آرشیوهای موجود و ...

<p>پاسخ معادلات و مدل را نسبت به تغییرات حدی به صورت جداگانه و ترکیبی بررسی کنید.</p>	<p>آیا مدل نسبت به تغییرات از خود پابداری نشان می دهد؟ آیا مدل نسبت به تغییرات حدی حساس است و با وجود تغییرات حدی معنی دار باقی میماند؟ آیا هنگامی که مدل در شرایط حدی قرار میگیرد رفتار مناسبی از خود بروز می دهد؟</p>	<p>شرایط حدی</p>	<p>۵</p>
<p>ارزش برخی متغیرها را صفر میکنیم و رفتار مدل بررسی می شود.</p>	<p>آیا هنگامی که بخشی از مدل تغییر کند یا حذف شود رفتار خلاف قاعده ای از مدل سر می زند؟</p>	<p>بررسی Riftarhāy خلاف قاعده</p>	<p>۶</p>
<p>تغییر در مقدار متغیرها و بررسی رفتار مدل</p>	<p>تغییرات کوچک در متغیرهای مدل منجر به تغییرات کوچک و تغییرات بزرگ منجر به تغییرات بزرگ در رفتار مدل گردد.</p>	<p>تحلیل حساسیت مدل</p>	<p>۷</p>

یافته ها

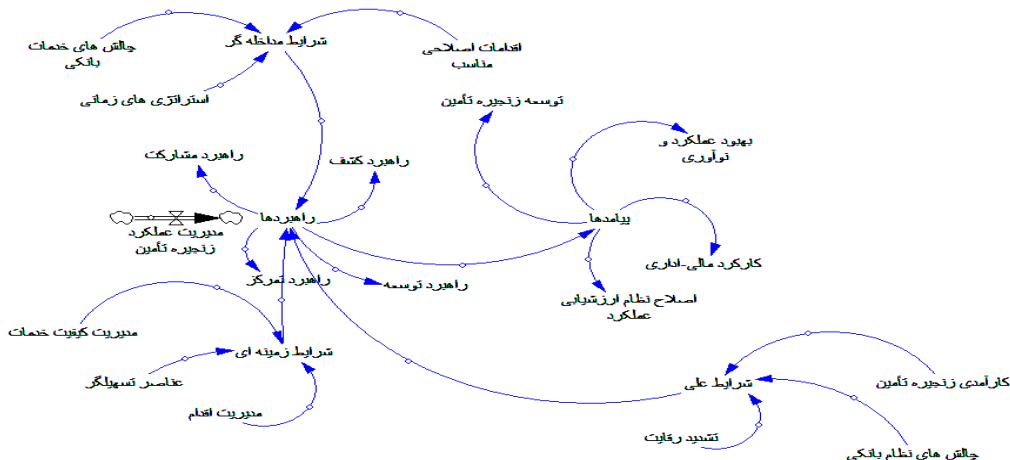
مرحله اصلی تحلیل داده بنیاد، کدگذاری انتخابی است که پژوهشگر براساس نتایج کدگذاری باز و محوری به ارائه نظریه میپردازد. از آنجایی که امکان دارد برخی کدثانویه ها یا روابط بین آنها در الگوی حاصل از کدگذاری محوری به خوبی پایش نشده باشند، به همین دلیل پژوهشگر در مرحله کدگذاری انتخابی به حذف زوائد و بسط و تعییم آن دسته از کدثانویه ها و روابط میپردازد که پیش از این به خوبی پرداخته نشده است. محقق این کار را با اعتبارسنجی کدثانویه ها و روابط تعریف شده بین آنها انجام می دهد. از میان عوامل شناسایی شده، پارادایم کدگذاری محوری انجام شد و براساس آن ارتباط خطی میان کدثانویه و کدمحوری پژوهش شامل شرایط علی، شرایط زمینه ای، شرایط مداخله گر، راهبردها و پیامدها مشخص شد. مدل پژوهش مطابق شکل ۱، پارادایم کدگذاری انتخابی و به عبارت دیگر مدل فرآیند کیفی پژوهش را نشان می دهد.

رویکرد پویایی شناسی سیستم به دنبال شناسایی حلقه های بازخورد برای بررسی کارکرد سیستم است. حلقه های بازخورد شامل حلقه های بازخورد مثبت (تقویتی) و منفی (تعادلی) هستند. حلقه بازخورد منفی، در واقع حلقه ای است که اگر یک مؤلفه در آن تغییر کند، حلقه مورد نظر با تغییرات آن مؤلفه مخالفت میکند و نقش خنثی کننده را دارد. این حلقه ها تأثیر زیادی بر روی عملکرد سیستم دارند و برای مدل سازی نهایی، باید متغیرهای حالت، جریان و کمکی شناسایی شده را بر اساس روابط برازش شده در مدل معادلات ساختاری در نظر گرفت. این رویکرد به ما کمک میکند تا بهترین راهکارها را برای بهبود عملکرد سیستم ها شناسایی شود.

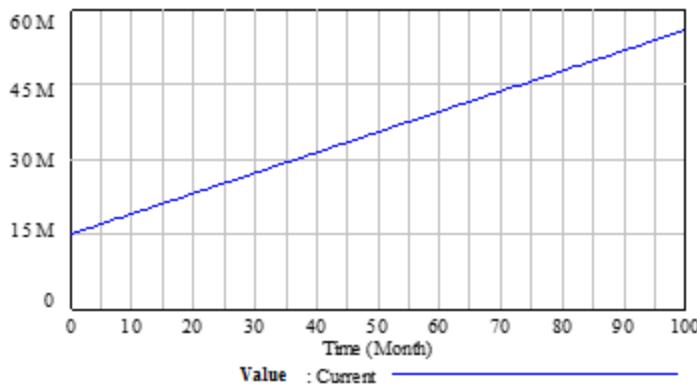

شکل ۱: مدل پیشنهادی پژوهش

در شکل ۲، روابط حلقوی عوامل نشان داده شده است. این مدل براساس ساختار معادلات ساختاری طراحی شده است. در شکل ۳، شبیه سازی عملکرد زنجیره تأمین نشان داده شده است. با توجه به نتایج حاصل شده براساس داده های گردآوری شده میزان ارزش گذاری عملکرد زنجیره با توجه به عوامل مؤثر، در گذر زمان طی ۱۰۰ ماه در حال افزایش است که نشان از رفتار منطقی مدل دارد. مدل پویایی سیستم به عنوان یک فرایند مستمر است که دائماً به شناسایی متغیرهای جدید زنجیره تأمین نحوه اندازه گیری و توسعه عملکرد بانک به صورت مستمر انجام می شود.

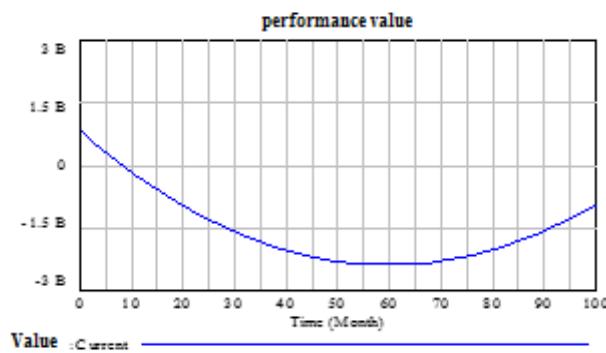
شکل ۲: مدل مستمر شناسایی مدیریت عملکرد در زنجیره تأمین پانکی

شکل ۳: شبیه سازی ارزش عملکردی زنجیره تامین در دراز مدت

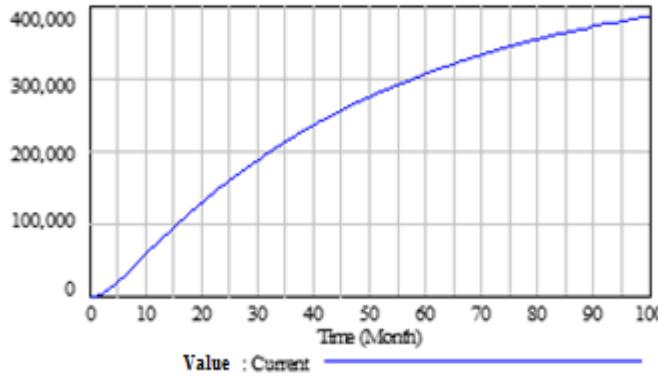
اعتبارسنگی مدل پویایی سیستم: یکی از مراحل بسیار مهم مدل‌سازی، اعتبارسنگی مدل است. از آنجا که مدل پویایی سیستم، معمولاً عملیات واقعی سیستم‌های زنجیره‌ها نشان می‌دهد، نزدیک بودن مدل به دنیای واقعی برای تأیید مدل، بسیار ضروری و مهم است. برای اطمینان از اعتبار عملکرد مدل، آزمون‌های زیر انجام شده که نتایج آنها به شرح زیر است:

آزمون حدی: در این روش، برخی متغیرهای مدل در معرض تغییرات ناگهانی و شرایط حدی قرار می‌گیرند و رفتار مدل بررسی می‌شود. همانطور که در شکل ۴، مشاهده می‌شود با شدت چالش‌های نظام بانکی، شدت چالش‌های خدمات بانکی و عدم اصلاح نظام ارزشیابی سطح ارزش عملکرد زنجیره تامین کاهش چشمگیری داشته و مجددًا با افزایش و تقویت در عوامل یاد شده، سطح ارزش عملکرد با افزایش رو به رو شده است.

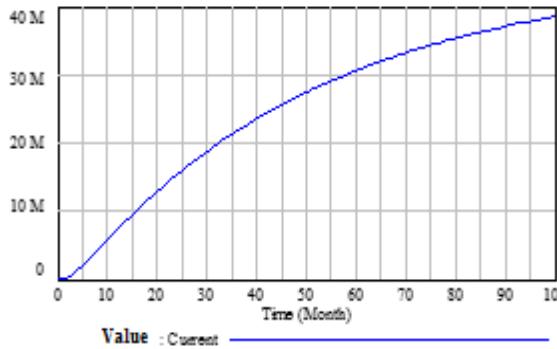
شکل ۴: آزمون حدی مربوط به تغییرات ناشی از چالش‌های نظام بانکی، خدمات بانکی و اصلاح نظام ارزیابی عملکرد

آزمون باز تولید رفتار: هدف از اجرای آزمون باز تولید رفتار، مقایسه نتایج شبیه سازی با داده های واقعی برای اطمینان از صحت عملکرد رفتار الگو است. در این حالت، رفتار شبیه سازی شده برای الگو، باز تولید می شود تا با داده ها واقعی مقایسه شوند. برای این منظور، تأثیر گذاری اقدامات اصلاحی مناسب در طول زمان مورد بررسی قرار گرفته است. طبق شکل ۵، با توجه به عوامل مؤثر، در گذر زمان با شدت گرفتن اقدامات اصلاحی مناسب در حال ارزش عملکرد زنیره تامین افزایش پیدا کرده است که نشان از رفتار منطقی مدل دارد.

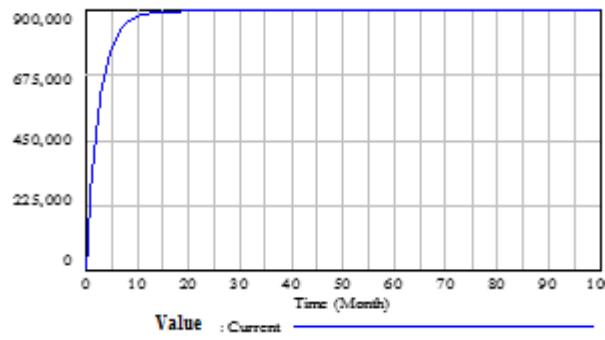

شکل ۵: تأثیر اقدامات اصلاحی بر ارزش عملکردی زنجیره تامین

در شکل های ۶ و ۷، وضعیت تأثیر گذاری کارکرد اداری مالی در حالت توسعه و عدم توسعه زیرساخت اداری را نشان می دهد. با توجه به عوامل مؤثر، در یک دوره‌ی شبیه سازی ۱۰۰ ماهه در حالت توسعه کارکردهای اداری مالی ارزش عملکردی زنجیره تامین افزایش یافه است. اما در شرایط عدم توسعه با توجه به محدودیت در دسترسی به فناوری های نو در زیرساخت های اداری ممکن است توانمندی ارزش گذاری زنجیره تامین به مدت محدودی افزایش یابد اما در طول دوره با شدت گرفتن ضعف های زیرساختی پیش‌بینی انجام شده رفتار ثابت را نشان می دهد.

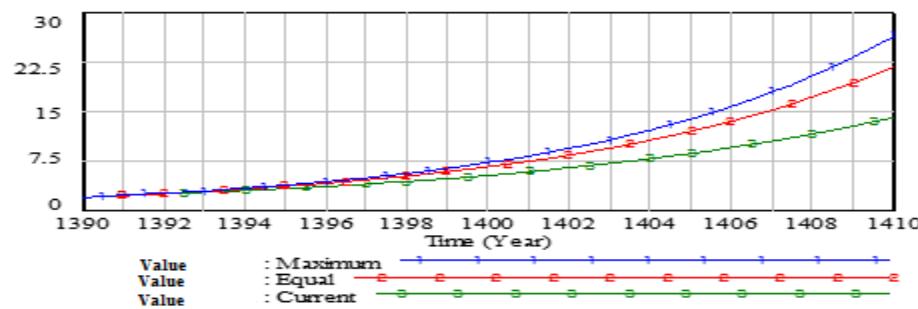
شکل ۶: تأثیر گذاری کارکرد مالی اداری بر روش ارزش عملکرد زنجیره تامین در شرایط توسعه ای

شکل ۷: تأثیرگذاری کارکردهای اداری بر روی ارزش عملکرد زنجیره تامین در شرایط عدم توسعه ای

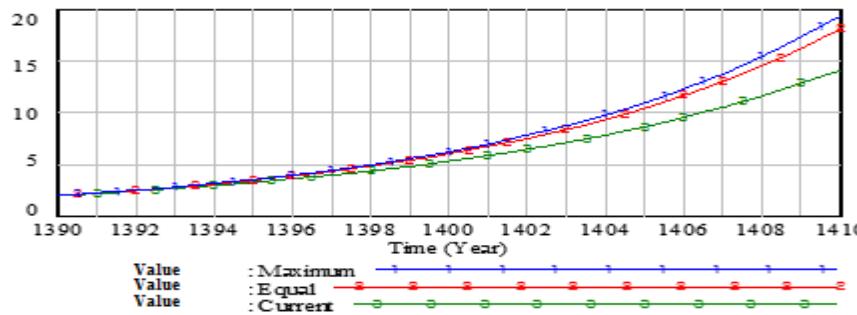
سناریوهای پیشنهادی: برای اینکه بتوانیم به مهم ترین هدف مدل‌سازی سیستم‌های پویا دست یابیم، باید به بررسی سیاست‌های بالقوه مختلف بر تقویت و بهبود عملکرد مدل پرداخته شود. از بین سناریوها یا همان سیاست‌های پیشنهاد شده، سیاستی که بهترین پیامد را ارائه دهد، برای اجرا در سیستم موردنظر انتخاب می‌شود. به همین دلیل بعد از سنجش اعتبار الگو و در هنگامی که خبرگان پژوهش به اجماع رسیدند، می‌توان از نتایجی که از بررسی سناریوهای بدست می‌آید، از مدل برای ارزیابی سیاست‌های مختلف در راستای بهبود سیستم بهره گرفت. به این منظور در پژوهش جاری پس از تأیید اعتبار مدل، از آن برای اجرای آزمایشی شبیه‌سازی استفاده و نتایج بدست آمده به صورت زیر ارائه شده است. در این پژوهش چهار سناریو در نظر گرفته شد که منجر به ایجاد ارزش برای عملکرد زنجیره تامین به عنوان مبنای سناریوسازی در نظر گرفته شد.

سناریو اول: سطح ارزش عملکرد زنجیره تامین با تقویت بکارگیری شرایط مداخله گر- همانطور که در این سناریو در شکل ۸، مشاهده می‌شود روند تغییرات ارزش عملکرد زنجیره تامین از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۸ چندان محسوس نبوده، اما از سال ۱۳۹۸ تا انتهای دوره‌ی شبیه‌سازی روند افزایشی و با رشد نمائی روبه رو شده است. بنابراین، با کنترل بهتر بر روی عوامل شرایط مداخله گرمانند خدمات بانکی، استراتژی‌های سازمانی و اقدامات اصلاحی مناسب و اتخاذ سیاست‌های مدیریتی صحیح می‌توانیم بر توسعه ارزش گذاری ناشی از عملکرد مدیریت زنجیره تامین جلوگیری نماییم و حتی به عملکرد بهتر دست یابیم.

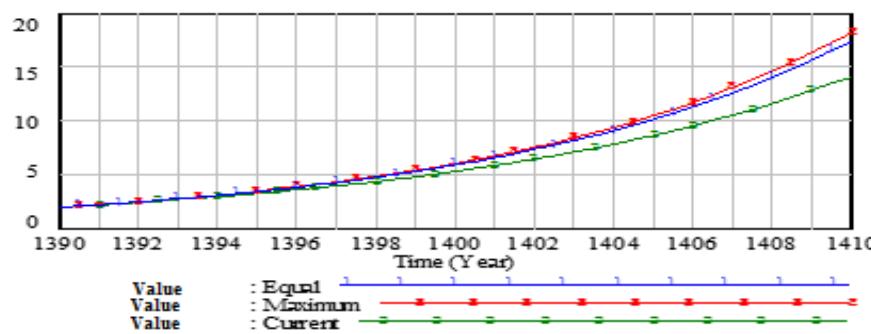
شکل ۸: شبیه‌سازی سناریو اول

سناریو دوم: سطح ارزش عملکرد زنجیره تامین با تقویت بکارگیری شرایط علی-در این سناریو طبق شکل ۹، شبیه‌سازی مدل با تقویت بکارگیری شرایط علی بررسی شده است. البته این نکته را خاطر نشان می‌کنیم که بین حالت برابر با حالت حداقل از ابتدای زمان شبیه‌سازی تا سال ۱۴۰۶ فاصله خیلی نزدیک بوده و از ۱۴۰۶ تا پایان دوره تقریباً روند افزایشی محسوس و قابل توجه است. بنابراین، با تقویت بیشتر بر روی عوامل شرایط علی بهبود در ارزش عملکرد زنجیره تامین در طول مدت شبیه‌سازی دست یابیم.

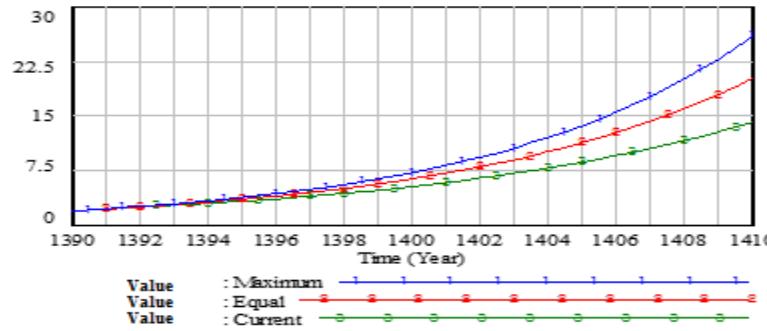
شکل ۹: شبیه‌سازی سناریو دوم

سناریو سوم: سطح ارزش عملکرد زنجیره تامین با تقویت بکارگیری شرایط زمینه ای-در این سناریو طبق شکل ۱۰، شبیه‌سازی مدل با توجه به تأثیرگذاری شرایط زمینه بررسی می‌شود. سطح ارزش گذاری عملکرد زنجیره با توجه به بهبود شرایط زمینه ای از طریق ایجاد بهبود در عوامل آن در وضعیت حداقلی بالاتر از حالت برابر و در حالت برابر بالاتر از حالت فعلی است. البته این نکته را بیان می‌کنیم که بین حالت برابر با حالت حداقل از ابتدای دوره شبیه‌سازی تا سال ۱۴۰۶ فاصله بسیار نزدیک بوده و از سال ۱۴۰۶ تا پایان دوره تقریباً روند افزایشی محسوس است.

شکل ۱۰: شبیه‌سازی سناریو سوم

سناریو چهارم: سطح ارزش عملکرد زنجیره تأمین با تقویت بکارگیری راهبردها- در این سناریو طبق شکل ۱۱، شبیه‌سازی مدل با توجه به روابط بین راهبردها نشان داده شده است. سطح ارزش عملکرد زنجیره تأمین با توجه به روابط ایجاد شده در وضعیت حداکثری بهتر از حالت برابر و در حالت برابر بهتر از حالت فعلی است. لازم به ذکر است که این تغییرات در از سال (۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹) دوره‌ی شبیه‌سازی چندان محسوس نبوده، اما از سال ۱۳۹۹ تا انتهای دوره‌ی شبیه‌سازی روند افزایشی و محسوس است. اما سطح ارزش گذاری عملکرد زنجیره تأمین از طریق ایجاد بهبود بین روابط راهبردها قابل توجه است.

شکل ۱۱: شبیه‌سازی سناریو چهارم

نتایج بهینه سازی

در این بخش از تحقیق مدل ریاضی برای محاسبه میزان ارزش گذاری عملکرد مدیریت زنجیره تأمین بانک‌های خصوصی با استفاده از نرم افزار GAMS حل شده است. براین اساس، عملکرد هر بانک براساس شعبات بانک‌های خصوصی سنجیده شده است. با حل مسئله برنامه ریزی صفر و یک ایجاد شده مشخص می‌کنیم که کدام شعبه جهت سرمایه گذاری برای مشتریان براساس عملکرد اندازه گیری آنها بایستی انتخاب شود. برای این متوجه، ۲۱ بانک خصوصی در نظر گرفته شده است که برای هر یک از آنها سه شعبه در نظر گرفته شده است.

پس از حل مدل میزان کلی ارزش عملکردی زنجیره تأمین محاسبه شده است. پس از اجرای مدل ریاضی هر یک از شعبات که در عملکرد مطلوب و ارزش آفرین بانک نقش دارند با عدد یک مشخص می‌شوند. در غیر اینصورت مقدار صفر برای هر شعبه در نظر گرفته شده است. نتایج حل مدل ریاضی در جدول ۳، نشان داده شده است. در ادامه حساسیت پارامتر اپسیلون در روش حل مسئله بر روی مدل ریاضی ارائه شد. ابتدا به ازای مقادیر ۴ بر روی مقدار توابع هدف در مدل سنجش عملکرد مدیریت زنجیره تأمین سنجیده خواهد شد و نتایج حاصل شامل مقادیر قابل اطمینان با تعیین فاصله ۴ برای توابع هدف گزارش می‌شود. برای این منظور، در جدول ۴، مقادیر مختلفی برای ۴ تعریف شده و توابع هدف با آنها حل شد. مقادیر تابع هدف با افزایش ۴ تا مقدار مشخصی، تغییر قبل توجهی از خود نشان نمی‌دهند، اما از جایی به بعد (برای مثال تابع هدف دوم) افزایش در مقدار ۴، افزایش و با شیب قابل ملاحظه‌ای در مقادیر توابع هدف را گزارش می‌کند (تغییر اپسیلون

از ۶۰۰ تا ۹۰۰). براساس نتایج بدست آمده، به ازای آزمایش مقادیر مختلف اپسیلون، ناحیه شدنی و بردار بهبود دهنده توابع هدف نشان ایجاد شده است. برطبق نتایج بدست آمده سطح تغییرات معنی دار اپسیلون بین ۵۰ تا ۹۰۰ به عنوان اپراتور بهبود دهنده تعیین شده است. تعیین این بازه مشخص می کند که اگر چنانچه مقدار اپسیلون کمتر از ۵۰ و بیشتر از ۹۰۰ در نظر گرفته شود پاسخ مسئله خارج از ناحیه شدنی قرار می گیرد.

جدول ۳: نتایج حل مدل ریاضی

بانک	شعبه	مقدار ز
ملت	شعبه ۱	۱,۰۰
	شعبه ۲	۱,۰۰
	شعبه ۳	۰,۰۰
صادرات	شعبه ۱	۰,۰۰
	شعبه ۲	۰,۰۰
	شعبه ۳	۱,۰۰
تجارت	شعبه ۱	۱,۰۰
	شعبه ۲	۰,۰۰
	شعبه ۳	۰,۰۰
پارسیان	شعبه ۱	۱,۰۰
	شعبه ۲	۱,۰۰
	شعبه ۳	۱,۰۰
پاسارگاد	شعبه ۱	۱,۰۰
	شعبه ۲	۰,۰۰
	شعبه ۳	۱,۰۰

بنابراین، دامنه تغییرات اپسیلون برای جستجوی جواب بهینه محلی برای تابع هدف اول ۳۵۰ و ۹۰۰ قرار دارد. زیرا، در روی این نقاط جواب بهینه برای تابع هدف اول رخ می دهد. وضعیت بهینه برای تابع هدف دوم در اپسیلون ۷۰۰ بدست می آید. مقدار بهینه تابع هدف سوم بر روی اپسیلون ۳۵۰ بدست می آید. در صورت انتخاب اپسیلون بین ۳۵۰ تا ۹۰۰ می توانیم جواب های نامغلوب برای مسئله بدست آوریم و در غیر اینصورت جواب های مغلوب بشمار می روند. در جدول ۴ نتایج حل مدل با طول گام برابر با ۵۰ نشان داده شده است.

جدول ۴: نتایج حل مدل ریاضی

تابع هدف سوم mIN	mAX	تابع هدف دوم	تابع هدف اول MAX	ϵ
۰,۵۲	۵۷	۱۵۱۲	۵۰	
۰,۵۶	۵۵	۱۵۶۳	۱۰۰	
۰,۶۷	۶۲	۱۵۸۲	۱۵۰	
۰,۷۴	۵۷	۱۵۵۰	۲۰۰	
۰,۴۲	۶۸	۱۵۳۰	۲۵۰	
۰,۵۴	۷۵	۱۵۱۳	۳۰۰	
۰,۲۴	۵۸	۱۵۹۸	۳۵۰	
۰,۳۲	۵۴	۱۵۶۵	۴۰۰	
۰,۴۷	۵۶	۱۵۴۸	۴۵۰	
۰,۶۲	۵۸	۱۵۰۷	۵۰۰	
۰,۷۸	۵۲	۱۵۸۰	۵۵۰	
۰,۴۶	۵۰	۱۵۱۲	۶۰۰	
۰,۶۳	۷۲	۱۵۰۵	۶۵۰	
۰,۳۲	۹۸	۱۵۵۰	۷۰۰	
۰,۴۷	۷۸	۱۵۶۰	۷۵۰	
۰,۶۲	۸۱	۱۵۱۳	۸۰۰	
۰,۷۸	۸۲	۱۵۱۵	۸۵۰	
۰,۷۲	۷۰	۱۵۹۸	۹۰۰	
۰,۲۴	۹۸	۱۵۹۸	مقدار بهینه	

نتیجه گیری

نتایج این پژوهش نشان داد مدل مدیریت عملکرد زنجیره تامین خدمات در بانک های خصوصی شامل عوامل علی (تشدید رقابت، ناکارآمدی زنجیره تامین ، چالش های نظام بانکی) است. یک زنجیره تامین به جریان مواد، اطلاعات، وجوده دریافتی از مشتریان و خدمات از تامین کنندگان موادخام طی کارگاهها و ابارها تا مشتریان نهایی اشاره دارد و شامل سازمانها و فرایندهایی می شود که کالاهای، اطلاعات و خدمات را ایجاد و به مصرف کنندگان موردنظر تحويل می دهد. همانطور که خان و همکاران (۲۰۱۶) تصریح می کنند این زنجیره فرایندی پویا است که فعالیت های همزمان، ارزیابی های مستمر از طرفین درگیر، فناوری های به کار رفته در آن و ساختار سازمانی را شامل می شود. این برای مشتریان امکاناتی را فراهم می آورد تا حق انتخاب فراوانی را داشته باشند و به صورت فزاینده ای به اطلاعات دسترسی پیدا کنند و هدف در آن ایجاد

ارزش برای مصرف کننده است. در واقع زنجیره تامین خدمات را می‌توان به عنوان سیستمی از سیستم‌ها با شبکه‌ای بسیار تعاملی و پیچیده از تامین کنندگان، ارائه دهنده‌گان خدمات و مشتریان توصیف کرد.

نتایج همچنین نشان داد مدیریت عملکرد در زنجیره تامین خدمات در بانک‌های خصوصی نیازمند توجه به عوامل مداخله گر شامل (اقدامات اصلاحی مناسب، استراتژی‌های سازمانی، چالش‌های خدمات بانکی) و همچنین عوامل بستر ساز شامل (مدیریت کیفیت خدمات، عناصر تسهیل‌گر، و مدیریت اقدام) است. علاوه بر این راهبردها (راهبرد توسعه، راهبرد مشارکت، راهبرد کشف و راهبرد مرکز) و پیامدهای مدیریت عملکرد زنجیره تامین خدمات در بانک‌های خصوصی (اصلاح نظام ارزشیابی عملکرد، کارکرد مالی-اداری، بهبود عملکرد و نوآوری و توسعه زنجیره تامین) را باید در نظر داشت.

یک زنجیره تامین بانکداری، شامل عناصر تأمین و عناصر تقاضای مربوط به زنجیره کلی بانکداری می‌باشد. بنابراین، این زنجیره تامین عبارتست از: فرآیند بهم پیوسته منع‌یابی وجوده، مدیریت این وجوده، پرداخت و وصول وجوده به / از مشتریان. این فعالیت‌ها می‌توانند مستقیماً توسط بانک و به طور غیرمستقیم از طریق واسطه‌گران یا عامل‌ها اجرا شوند. نتایج این تحقیق با تحقیقات محقر و عباسی (۱۴۰۰)، شهابی و همکاران (۱۴۰۰) و پاکورار و همکاران (۲۰۱۹) هم سویی دارد. محقر و عباسی (۱۴۰۰) در مدل پایداری زنجیره تامین خدمات بانکی عوامل علی، مداخله‌گر، بستر ساز، راهبردها و پیامدهای آن را نشان دادند؛ همچنین شهابی و همکاران (۱۴۰۰) در تحلیل عوامل موثر بر توسعه زنجیره تامین خدمات بانکی نشان دادند به واسطه ورود بانکها به انقلاب صنعتی چهارم، بازیگران جدیدی از جمله فین‌تک‌ها به زنجیره تامین خدمات بانکی متصل خواهند شد و به دنبال آن عواملی نظیر اشتراک سیستماتیک اطلاعات در سراسر زنجیره تامین، همکاری بین سازمانی، پایداری و شفافیت، انعطاف‌پذیری و شخصی‌سازی خدمات و ... افزایش یافته و جریان مالی، اطلاعاتی و خدماتی در زنجیره تامین خدمات بانکی متحول خواهد شد. پاکورار و همکاران (۲۰۱۹) همچنین در بحث یکپارچه سازی زنجیره تامین و کنترل داخلی بر عملکرد مالی در بخش بانکداری اردن نشان دادند یکپارچگی داخلی و خارجی زنجیره تامین و کنترل داخلی به طور قابل توجهی بر عملکرد مالی تأثیر می‌گذارد. به طور کلی نشان داده شد که در صورت تقویت عوامل موثر بر روی هر یک از شاخص‌های موثر، عملکرد مدیریت زنجیره تامین افزایش می‌یابد و بهبود حاصل می‌شود.

با توجه به نتایج تحقیق و مفاهیم شناسایی شده، به مدیران پیشنهاد می‌شود تا همیشه محیط زنجیره تامین را به طور مستمر پایش و ارزیابی کنند تا بتوانند اختلال‌ها را شناسایی کنند و نقاط قوت و ضعف سازمان جهت پاسخ به محیط در حال تغییر را بررسی و تحلیل کنند. ایجاد و مدیریت دانش یکی دیگر از پیشنهادهای است که در هنگام اختلال مدیران نیاز است بدان توجه کنند. به اشتراک گذاری دانش در زنجیره تامین موجب توسعه راهکارهای علمی برای مقابله با بحران می‌گردد. زنجیره تامین همواره باید پاسخگو باشد تا بتواند فعالیت‌های خود را به درستی انجام دهد. همچنین پیشنهاد می‌شود مدیران ارشد قدرت و ذخیره مالی برای موقع بحرانی را در نظر بگیرند. در موقع ضروری، مدیران می‌توانند از سرمایه گذاران جهت سرمایه گذاری در زنجیره تامین کمک بگیرند. ایجاد شفافیت در زنجیره تامین یکی دیگر از پیشنهادهای است که مدیران به آن توجه کنند. بدین منظور به اشتراک گذاری اطلاعات در محیط بسیار امن ایجاد شود تا اعتماد بین اعضاء زنجیره تامین

رخ دهد و سپس همکاری بین آن‌ها شکل خواهد گرفت. به اطلاعات اختصاصی و بحرانی که به بخش‌های مختلف زنجیره تأمین ابلاغ می‌شوند، باید وسعت داده شود.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچگونه تضاد منافعی وجود ندارد.

شفافیت داده‌ها

داده‌ها و مأخذ پژوهش حاضر در صورت درخواست از نویسنده مسئول و ضمن رعایت اصول کپی رایت ارسال خواهد شد.

حامی مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

References

- Ahyani, E., Rifky, S., Muharam, S., Murnaka, N. P., Kadiyo, K., & Dhuhani, E. M. (2024). Implementation of Teacher Performance Management to Improve Education Quality. *Cendikia: Media Jurnal Ilmiah Pendidikan*, 14(4), 391-398. <https://doi.org/10.35335/cendikia.v14i4.4855>
- Ali, A., Haq, F., Marwat, A., Khan, S., & Adnan, A. (2024). Empirical Research on the Mediating Impact of Integration between Supply Chain Management Practices and Supply Chain Management Performance. *Qlantic Journal of Social Sciences*. 5(1), 363-373. <https://doi.org/10.55737/qjss.799071365>
- Asamoah, D., Agyei-Owusu, B., Andoh-Baidoo, F. K., & Ayaburi, E. (2021). Inter-organizational systems use and supply chain performance: Mediating role of supply chain management capabilities. *International Journal of Information Management*, 58, 102195. <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2020.102195>
- Bakhtiari, H. (2023). The effect of organizational culture on supply chain performance; The mediating role of supply chain resilience and agility (case study: steel industry of Qom province). 13th International Conference on Management and Humanities Research, Tehran. [In Persian]. <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/2138203>
- Bogdan, M., & Adriana, S. A. V. A. (2018). Supply chain finance, a solution to improve business efficiency. *Acta Technica Napocensis-Series: Applied Mathematics, Mechanics, and Engineering*, 61(4), 1-6. <https://atna-mam.utcluj.ro/index.php/Acta/article/view/1110>
- Esmailikia, M., Fahimnia, B., Sarkis, J., Govindan, K., Kumar, A., & Mo, J. (2016). Tactical supply chain planning models with inherent flexibility: definition and review. *Annals of Operations Research*, 224(2), 407-427. DOI:[10.1007/s10479-014-1544-3](https://doi.org/10.1007/s10479-014-1544-3)

Fakhrzad, M. B., Khayat Sarkar, H., & Johari Naimi, F. (2019). Investigating the relationship between supply chain management strategy and sustainable supply chain performance with a structural equation modeling approach. *Journal of industrial engineering research in production systems*, 8(17), 215-255 [In Persian]. <https://doi.org/10.22084/ier.2021.21288.1954>

Farsi, M., Bailly, A., Bodin, D., Penella, V., Pinault, P. L., Nghia, E. T. T., & Erkoyuncu, J. A. (2020). An optimisation framework for improving supply chain performance: case study of a bespoke service provider. *Procedia Manufacturing*, 49, 185-192. DOI:[10.1016/j.promfg.2020.07.017](https://doi.org/10.1016/j.promfg.2020.07.017)

Frederico, G. F., Garza-Reyes, J. A., Anosike, A., & Kumar, V. (2019). Supply Chain 4.0: concepts, maturity and research agenda. *Supply Chain Management: An International Journal*, 25(2), 262-282 <https://doi.org/10.1108/SCM-09-2018-0339>

Garai, A., & Roy, T. K. (2020). Multi-objective optimization of cost-effective and customer-centric closed-loop supply chain management model in T-environment. *Soft Computing*, 24(1), 155-178. DOI:[10.1007/s00500-019-04289-5](https://doi.org/10.1007/s00500-019-04289-5)

Gopal, P. R. C., Rana, N. P., Krishna, T. V., & Ramkumar, M. (2024). Impact of big data analytics on supply chain performance: an analysis of influencing factors. *Annals of Operations Research*, 333(2), 769-797. DOI:[10.1007/s10479-022-04749-6](https://doi.org/10.1007/s10479-022-04749-6)

Gupta, P., & Sethi, M. (2024). Transforming the Performance Management System at Sapient. *Asian Journal of Management Cases*. DOI:[10.1177/09728201241231652](https://doi.org/10.1177/09728201241231652)

Hung, J. L., He, W., & Shen, J. (2020). Big data analytics for supply chain relationship in banking. *Industrial Marketing Management*, 86, 144-153. <https://doi.org/10.1016/j.indmarman.2019.11.001>

Ivanov, D., & Dolgui, A. (2020). A digital supply chain twin for managing supply chain risk. *International Journal of Production Research*, 58(10), 3023-3036. DOI:[10.1080/09537287.2020.1768450](https://doi.org/10.1080/09537287.2020.1768450)

Jones, O. W., Devins, D., & Barnes, G. (2024). Developing SME performance management practices: Interventions for improving productivity. *International Journal of Productivity and Performance Management*, 73(1), 327-360. DOI: <https://doi.org/10.1108/ijppm-03-2022-0157>

Kazmi, S. H. A., Ahmed, R. R., Soomro, K. A., Hashem, E. A. R., Akhtar, H., & Parmar, V. (2021). Role of augmented reality in changing consumer behavior and decision making: Case of Pakistan. *Sustainability*, 13(24), 14064. <https://doi.org/10.3390/su132414064>

Lee, S., Oh, H. Y., & Choi, J. (2020). Service design management and organizational innovation performance. *Sustainability*, 13(1), 4. <https://doi.org/10.3390/su13010004>

Lima-Junior, F. R., & Carpinetti, L. C. R. (2020). An adaptive network-based fuzzy inference system to supply chain performance evaluation based on SCOR metrics. *Computers & Industrial Engineering*, 139, c. <https://doi.org/10.1016/j.cie.2019.106191>

Lin, J., Lin, S., Benitez, J., Luo, X., & Ajamieh, A. (2023). How to build supply chain resilience: The role of fit mechanisms between digitally-driven business capability and supply chain governance. *Information & Management*, 60(2), 103747. doi.org/10.1016/j.im.2022.103747

Liu, X., Zhang, K., Chen, B., Zhou, J., & Miao, L. (2018). Analysis of logistics service supply chain for the One Belt and One Road initiative of China. *Transportation Research Part E: Logistics and Transportation Review*, 117, 23-39. <https://doi.org/10.1016/j.tre.2018.01.01>

Mehri Babadi, E., Iranzadeh, S., & Fathi Hefeshjani, K. (2022). Presenting a model to evaluate the performance of large supply chain in oil and gas industries (case study: National Company of South Oil-rich Regions). *Quarterly Journal of Iranian Management Sciences Association*, 17(65), 83-121 [In Persian]. https://doi.Journal.iams.ir/article_369.html

Mondol, E. P. (2021). The impact of block chain and smart inventory system on supply chain performance at retail industry. *International Journal of Computations, Information and Manufacturing (IJCIM)*, 1(1), 56-76. <https://doi.org/10.54489/ijcim.v1i1.30>

Mukhsin, M., Taufik, H., Ridwan, A. & Suryanto, T. (2022). The mediation role of supply chain agility on supply chain orientation-supply chain performance link. *Uncertain Supply Chain Management*, 10(1), 197-204. DOI:[10.1080/12460125.2017.1351862](https://doi.org/10.1080/12460125.2017.1351862)

Nagariya, R., Kumar, D., & Kumar, I. (2020). Service supply chain: from bibliometric analysis to content analysis, current research trends and future research directions. *Benchmarking: An International Journal*, 28(1), 33-396. <https://doi.org/10.1108/BIJ-04-2020-0137>

Pakurár, M., Haddad, H., Nagy, J., Popp, J., & Oláh, J. (2019). The impact of supply chain integration and internal control on financial performance in the Jordanian banking sector. *Sustainability*, 11(5), 1248. <https://doi.org/10.3390/su11051248>

Shahabi, V., Azar, A., Faizi Razi, F., & Fallah Shams, M. F. (2021). Analysis of factors affecting the development of the supply chain of banking services in the fourth industrial revolution. *Management Researches in Iran*, in print [In Persian]. <https://ensani.ir/fa/article/511366>

Sundar, D. K., Nichola, D. J., & Yadavalli, V. S. (2000). Social networks, the banking supply chain and financial inclusion in South Africa: A Framework. Proceedings of the 41st International Conference on Computers & Industrial Engineering. <https://repository.iimb.ac.in/handle/2074/11679>

Tripathi, S., & Talukder, B. (2023). Supply chain performance and profitability in Indian automobile industry: Evidence of segmental difference. *Global Business Review*, 24(2), 371-392. DOI:[10.1177/0972150919898302](https://doi.org/10.1177/0972150919898302)

Vasconcelos, T. R. S. D., & Fontana, M. E. (2023). Logistics service provider performance evaluation based on different perceptions in the reverse supply chain. *International Journal of Logistics Systems and Management*, 45(1), 67-87. <http://www.inderscience.com/link.php?id=130968>

Wieland, A. (2021). Dancing the supply chain: Toward transformative supply chain management. *Journal of Supply Chain Management*, 57(1), 58-73. <https://doi.org/10.1111/jscm.12248>

Wu, Q., Zhu, J., & Cheng, Y. (2023). The effect of cross-organizational governance on supply chain resilience: A mediating and moderating model. *Journal of Purchasing and Supply Management*, 29(5), 100817. <https://doi.org/10.1016/j.pursup.2023.100817>

Yan, B., Chen, X., Cai, C., & Guan, S. (2020). Supply chain coordination of fresh agricultural products based on consumer behavior. *Computers & Operations Research*, 123, 105038. <https://doi.org/10.1016/j.cor.2020.105038>

Zaman, S. I., Khan, S. A., Qabool, S., & Gupta, H. (2023). How digitalization in banking improve service supply chain resilience of e-commerce sector? A technological adoption model approach. *Operations Management Research*, 16(2), 904-930. DOI:[10.1007/s12063-022-00341-0](https://doi.org/10.1007/s12063-022-00341-0)

Zhang, H., Xiong, H., Wang, G., & Jiang, P. (2024). How institutional pressures improve environmental management performance in construction projects: an agent-based simulation approach. *Environment Development and Sustainability*, 26(1), 1281-1311. DOI:[10.1007/s10668-022-02758-w](https://doi.org/10.1007/s10668-022-02758-w)

Zhao, N., Hong, J., & Lau, K. H. (2023). Impact of supply chain digitalization on supply chain resilience and performance: A multi-mediation model. *International Journal of Production Economics*, 259(4), 108817. DOI:[10.1016/j.ijpe.2023.108817](https://doi.org/10.1016/j.ijpe.2023.108817)